

Stress af med strik

Af: *Lisbeth Tolstrup*

Hvis du mangler argumenter for at bruge dyrebar skoletid på håndværk og design, finder du dem i rigeligt mål her i bogen.

Fakta

Titel

Craftpsykologi

Forfatter

Anne Kirketerp

Pris

245

Sider

164

Forlag

Forlaget Mailand

Anne Kirketerp har skrevet en bog, der med sit særlige afsæt både kan belyse og udfordre værdien af at beskæftige sig med manuelle aktiviteter uanset ideologisk og praktisk ståsted. Det særlige består i, at hun med et klassisk afsæt i tekstilt kunsthåndværk og en uddannelse som håndarbejds lærer er gået ad en ret sjælden sti ved at læse psykologi og siden supplere med en ph.d. om motivation og foretagsomhed. Dertil kommer, at hun i bogen insisterer på en særlig praksisnærhed, der er velgørende efter flere år med mere eller mindre identitetssøgende afklaring i forhold til etableringen af skolefaget håndværk og design.

Ikke at forfatteren bruger megen tid på at forholde sine undersøgelser til den igangværende debat om de faglige værdier, der kan ses indlejret i netop udviklingen af det forholdsvis nye fag, snarere en velgørende forholden sig til de psykologiske og dermed menneskelige værdier, der kan opleves ved det at beskæftige sig med "craft" inden for flere arenaer eller med forfatterens ord "funktioner".

Det er en væsentlig og inspirerende pointe, at bogens indhold bevæger sig ind på et autonomt felt, der sjældent har haft mulighed for at stå alene i forhold til teoretiske referencer og skiftende praksis inden for det praktisk-æstetiske fagfelt herhjemme. Forfatteren har valgt at bruge begrebet "craft" som en generel afgrænsning ud fra følgende argumentation: "Craft betyder både håndarbejde og hobbybetonet håndværk med en undertone af dedikation og innovativ opfindsomhed, der ikke forbindes med de danske ord 'håndarbejde', 'håndværk' eller 'husflid'". Dertil kommer, at hun har søgt og fundet et righoldigt materiale om emnet i flere internationale forskningsmiljøer. Blandt de væsentlige i sammenhængen skolefag omtales et finsk forløb fra 2018, der blandt andet omfattede et neurovidenskabeligt forsøg med skoleelever, der godtgjorde værdien af at kunne bruge krop og hænder i samspil, det vil sige, ifølge forfatteren, at "Finnernes argument for at have craft på skemaet handler altså i høj grad om de metakompetencer, det giver, i form af øget evne til kompleks problemløsning, strategisk planlægning og kreativitet".

Bogens empiriske materiale hviler på en gennemgang af flere end 350 videnskabelige artikler, lige knap 200 respondents svar på et spørgsmål om, hvorfor de udøvede craft, og hvad de fik ud af det, suppleret med 30 mere dybtgående interview. Undervejs rettes fokus fra afgrænsning og beskrivelse mod udøvelsen af forskellige craftaktiviteter som mulige modspil til ubalancer i form af stress, angst og uro. Dermed lægges op til en bredere og mere åben tilgang til selvhjælp og brug af mindfulness gennem udfoldelse af craftbaserede aktiviteter. Der kan selvfølgelig være den fare ved denne tilgang, at de adspurgte respondenter tilhører en afgrænset målgruppe med særlig relation til forfatterens fokusfelt. Omvendt er der tale om en synliggørelse af nogle miljøer, der ofte er forbundet af private interesser og aktivitetsformer, uden at der har været bedrevet egentlig empirisk afdækning af hverken fremtrædelsesformer eller positive psykologiske sideeffekter.

I det lys kan Anne Kirketerps bog betragtes som en form for grundforskning, der kan udfordre en mere snæver fagopfattelse, og som har en høj inspirationsværdi blandt udøvere af craft inden for mange områder.

Bogen har en særlig styrke i sin ukrukkede tilgang til såvel de primære undersøgelser som de valgte nedslag, beskrivelser og endelige konklusioner, nemlig ved at den er grundigt researchet og skrevet i et ligefremt sprog, hvor særlige begreber og forskningsresultater er omtalt i klar tekst med korte uddybende forklaringer. For særligt interesserede er der yderligere gods at hente i afsnittet "Relevante artikler", der over 24 sider lister en lang række af de artikler og forskningsresultater op, som Anne Kirketerp har arbejdet med undervejs.

Ph.d.: Strik og snitning reparerer stressede hjerner

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk